

ГРАФ ИГНАТИЕВ ОТКРИХ ФОРМУЛАТА ЗА УСТОЙЧИВ МИР НА БАЛКАНИТЕ!

СТЕЛА ДАВИДОВА

Санстефанският мирен договор се ражда на 2 март 1878 година след 24 часова непрекъсната работа между граф Игнатиев и неговата съпруга Екатерина Галцина. Голяма част от дипломатическите тайни и планове руският дипломат споделя с жена си, която е внучка на маршал Кутузов. След подписването на Санстефанския мирен договор графът заявява: "С подписването на този документ аз открих формулата за устойчив мир на Балканите!"

Граф Игнатиев е руски дипломат, посветил 13 години от дипломатическата си кариера на императорската политика на Балканите. Това не е първото му участие в предначертаването на световните политически атласи. През 1858 година той оглавява експедиция, чиято цел е да уточни спорните зони по руско-китайската граница. На 26 години става най-младият генерал в Русия. Две години по-късно избухва опиумната война между Китай и Англия. Посредничеството на граф Игнатиев слага край на кръвопролитията, а благодарните китайци издигат арка, увенчана с портрета му. Дванадесет години по-късно същото ще направят и българите.

Руският граф е дипломатът, чрез който САЩ правят опит за пряко участие в Европейската и Балканска политика. И не случайно първоначалните граници на Санстефанска България са очертани от един руски генерал и един американски консул. Това е Юджън Скайлер, който повлиян от Тургеновото творчество, е увлечен в идеите на славянофилството. След погрома на Априлското въстание, документът за Цариградската конференция, в която за първи път се говори за автономна българска държава, е написан с решаващото съавторство между двамата дипломати. След протест на Високата порта, САЩ отзовава активния си консул, посветил се на славянофилството, от Москва. Въпреки всичко договорът, създаден с толкова професионализъм, любов и надежда за българите, има кратка съдба. Само половин година по-късно той е едно ненужно късче хартия, защото вече е изработен Берлинският договор, довел до отчаяние българския

народ, заради несправедливото разкъсване на териториите му.

Печатът, с който са скрепени подписите под историческия за България Санстефански договор, е сред семейните реликви на протоиерей Дмитрий Игнатиев. В момента наследникът на графа живее в Германия. По негови признания българските власти правят опити още преди 10 ноември 1989 година да получат печата. Предложенията им са отхвърлени с аргумента, че тоталитарният режим не е по сърце на един руски благородник.

Из Санстефанския прелиминарен договор, (сключен между Русия и Турция на 19 февруари (3 март) 1878 година)

...чл. 6. България се издига в автономно поданно княжество, с християнско правителство и народна милиция (...)

...чл. 7. Българският княз ще бъде свободно избран от населението си, потвърден от Високата порта, със съгласието на силите. Никой член от царстващите династии във великите европейски сили не ще може да бъде избран за български княз. В места, където българите са смесени с турци, гърци, власи (куцовласи) и други, ще се държи справедлива сметка за правата и интересите на тези населения в изборите и при изработване на органическия правилник. (...)

...чл. 8. Турска войска не ще има вече в България и всички стари укрепления ще бъдат съборени за сметка на местното правителство. (...)

...чл. 11. Собствениците мюсюлмани или други, които биха установили своето лично местожителство във от княжеството, ще могат да запазят своите недвижими имоти в него, като ги дават под наем или управляват чрез чужди лица. (...)

